

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Et item, non nisi in voluntate peccatur. F

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

ne dignum: ait enim, Nō nisi voluntate peccatur ipsamq; voluntatem definit dicens, voluntas est animi motus cogente nullo ad aliquid, vel non admittendum, vel adipiscendum. Huiusdicti causam aperiēs, & intelligētia pandens in lib. retract. ait. Hoc propterea dictum est, vt hac definitione volēs à nolente discerneretur, & sic ad illos referretur intētio, qui in paradyso fecerunt originem mali nullo cogente peccando, id est, libera voluntate: quia & scientes contra præceptum fecerunt: & ille tentator suavit vt hoc fieret. non coegit. Nā qui nesciens peccauit, non incongruenter nolens peccasse dici potest: quamuis & ipse quidē nesciēs fecit, volens tamen fecit. Ita nec tale peccatum sine voluntate esse potuit, sed volūtas facti ibi fuit, non peccati voluntas: quod tamē factum fuit peccatum: hoc enim factum est quod fieri nō debuit. Quisquis autem sciens peccat, si potest cogenti ad peccatum sine peccato resistere, nec tamen facit, vtique volens peccat: quia qui potest resistere, nō cogitur cedere, quapropter peccatum sine voluntate esse non posse verissimum est. Ex his liquet qualiter superiora accipienda sint.

Quod mala voluntas est voluntarium peccatum.

F

Si autem omne peccatum mortale voluntariū est, cum voluntas mala peccatum sit mortale, constat ipsam esse voluntarium peccatum. Quid n. vt ait Aug. tam in voluntate, q̄ ipsa voluntas situm est? Voluntas itaq; mala recte voluntarium dicitur peccatum, q̄ in voluntate cōstitit. Voluntas quippe (vt ait Aug. in eod.) est prima causa peccādi: aut nullū peccatum est prima causa peccandi, nec est cui rectē imputetur peccatū, nisi peccanti. Nō ergo est cui rectē imputetur, nisi voluntati. Hoc a. de peccato actuali, & mortali intelligēdum est. Neq; his verb. aliud voluit ostēdere Au. vt ipse ait

I i 3 in

*Aug. ad me-
dium ca. 10.
lib. de duab.
animabus.*

*Ibid. paulo
inferius*

*aug. libr. 1.
retract. . 15.*

*fare in me-
dio.*

*Ibid. ca. 15.
paulo infe-
rius.*

In lib. de

lib. arb. 1. in

med. c. 12. in

to 1. Et lib.

retract. 1. ca.

9. ante med.

Ibid. li. 1. retract. cap. 9. paulo inferius.

in retract. nisi quia voluntas est qua peccatur, & qua rectè viuitur.

AN VOLUNTAS ET ACTIO MALA IN eodem homine & circa eandem rem sint vnum peccatum, an plura.

DISTINCT. XLII.

CVM autē voluntas mala, & operatio sint peccatum, quæri solet, vtrum in eodem homine & circa eandē rem hæc duo vnum sint peccatum, vel diuersa: vt si quis voluntate fruatur, voluntatē habuit malam, quæ peccatum est, & actum malum, quod itē peccatum est. Hæc autem duo diuersa sunt scilicet, voluntas & actio. Sed nunquid diuersa sunt peccata, an vnum? Quidam dicunt vnum esse peccatum, alii vero dicunt diuersa esse peccata. Quia cum constet hæc duo esse diuersa, aut diuersa duo peccata dicuntur, aut duo diuersa non peccata. Quibus alii respondent, hæc duo diuersa esse, non peccata. Nō n. peccata sunt, sed peccatū vnum quia vna p̄uaricatio vel inobediētia in vtroq; admittitur, siue quando vult, siue quando agit: & vnus est ibi contemptus, sed minor cum in voluntate solum peccatum cōtinetur, maior vero cū voluntati etiā operatio additur: & ideo maius sit peccatum, sed nō plura, cum voluntas operi mancipatur.

Alia contra eosdem oppositio.

Sed adhuc eisdem obiicitur. Si vnum tantum illa duo peccatum sunt, cum quis voluntate mali prius cōcepta, deinde op^o patrauerit, nō p̄ aliquo re^o est nisi pro q̄ ante opus reus erat, cum adhuc in sola voluntate peccatum cōsistebat. Nullus n. re^o est æternæ mortis, nisi pro peccato: sed peccatum aliud non est admissum actione, q̄ prius admissū erat voluntate. Non ergo pro aliquo alio iste damnable actus peccando quam ante fuerat, cum sola voluntate delinquebat. Ad hoc etiam & illi respon-

Descendit ad speciales differentias peccati in communi.

Responsio.

Responsio.

spontum il volunt men rat for est aliu

Item duo ic gis mā to legi alia fu ximi t quibu fas esse etiam quibu finus obser vnum illis p data vna ta Si

Pr to vo tran vtrū Quo fuit, ante tum actu catu Rea